

LAKIALOITE 45/2013 vp

Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PERUSTELUT JA SISÄLTÖ

Perheiden ja vanhemmuuden tukeminen on vaurautumista ja panostamista tulevaisuuteen. On lapsen, koko perheen ja yhteiskunnan etu, että toinen vanhemmista voi halutessaan jäädä kotiin hoitamaan vielä varhaisessa kehitysvaiheessa olevaa ja varsinkin alle kolmivuotiaista lasta. Lakiemme mukaan työhön paluu on turvattu myös vanhempainvapaajakson päättyessä. Näistä vanhempainvapaista aiheutuu työnantajalle kustannuksia, joista osan yhteiskunta korvaa.

Myös vanhempainvapaan jälkeen lasten sairastumisesta ym. syistä kertyy kustannuksia silloin, kun lapsen huoltaja jää kotiin hoitamaan esimerkiksi äkillisesti sairastunutta alle 10-vuotiaista lasta. Työ- ja virkaehtosopimuksista riippuen nämä kulut kohdentuvat osin myös työnantajalle. Samoin eri vaiheissa mahdolliset sijaisien hankkimisesta johtuvat ylimääräiset kulut jäävät työnantajan kontolle.

Sosiaali- ja terveysministerin antaman, vanhempainvapaiden kulujen tasaamista koskeneen kirjallisen kysymyksen vastauksen mukaan osa työnantajakuluista (lomaraha, tilapäinen hoitovapaa) perustuu työehtosopimukseen, joten niiden korvaaminen ei kuuluisi valtiolle. Toisaalta perhevapaakustannuksia on tasattu lainmuutoksilla useaan otteeseen siten, että melkein 70 pro-

senttia kustannuksista korvataan ja isyysvapaa on turvattu 54 arkipäivään asti. Vastauksen mukaan kaiken kaikkiaan ratkaisua vaativa kysymys ei ole rahoituksen hallinnointi, vaan se, kuinka järjestelmä rahoitettaisiin.

Käytännössä kuitenkin työehtosopimukset ovat laajasti käytössä Suomessa, ja osaltaan myös valtio on niissä mukana. Siksi työnantajien ja työntekijöiden keskenään erilaiset tilanteet kustannusten jaossa on kohtuullista ottaa huomioon myös lainsäädännössä ja yhteisesti sovitussa kustannusten jaossa. Jotta kaikki työnhakijat ja työnantajat olisivat tasaveroisessa asemassa, tulisi siis vanhemmuudesta aiheutuvia kuluja edelleen tasata eri toimijoiden kesken. Suomen Yrittäjänaiset ry:n kansalaisaloitteen mukaan ylimääräiset, vaille korvattavuutta jäävät työnantajan palkka- ja lomarahakulut sekä sairaan alle 10-vuotiaan lapsen hoitokulut sekä muut vastaavat kuluerät ovat selvästi yli 10 000 euroa kutakin työsuhdetta kohden. Kulujen ja taloudellisen taakan tasainen jakaminen olisi tasarvoa vahvasti edistävä toimenpide.

Tässä aloitteessa esitetään, että työnantajan maksamia työeläkemaksuja kevennetään 50 prosentilla kahden työelämään palaamista seuraavan vuoden eli 24 kuukauden ajalta. Tämän kus-

tannuksia keventävä vaikutus on kolmen tuhanen euron kuukausipalkalla laskettuna noin 3 000 euroa työsuhdetta kohden vuodessa eli laskentajaksolta noin 6 000 euroa yhtä työsuhdetta kohden.

Hyvityksen tasoa ja sen kohdistumista harkittaessa on arvioitu, että keskimääräistä useammin juuri vanhempainvapaalla ollut henkilö huolehtii myös lapsen äkillisestä sairastumisesta aiheutuvista tilanteista. Myös nämä aiheuttavat työaikamenetyksiä työnantajalle. Esitetty kor-

vaustaso ei välttämättä ole sataprosenttinen, mutta kuitenkin se olennaisella tavalla luo tasaa arvoa arjen työelämän erilaisiin tilanteisiin. Ehdotuksessa on tavoiteltu myös hallinnollisesti mahdollisimman kevyttä ratkaisua, jotta uudistus voisi edetä ripeästi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) nimike sekä
lisätään lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

Laki

valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta sekä vanhempainvapaalta palaavan työntekijän eläketurvamaksun keventämisestä työnantajan maksusuorituksen osalta

8 a §
Työnantajalta, jonka palveluksessa olevan ja vähintään vuoden pituiselta vanhempainvapaalta palaavan työntekijän työtehtävä jatkuu tai joka palkkaa vastaavan pituiselta vanhempainvapaalta palaavan henkilön uuteen työsuhteeseen, peritään kahdenkymmenen neljän kuukau-

den ajalta työnantajan työeläkemaksu 50 prosentilla vähennettynä edellyttäen, että alalla noudatetaan yleissitovaa työehtosopimusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2013

Jouko Jääskeläinen /kd
Peter Östman /kd
Leena Rauhala /kd

Sari Palm /kd
Sauli Ahvenjärvi /kd